

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS. PRIJS

Wien da. Stad. f 12.

Franko post. s. 14.

(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

ADVERTENTIE

15 cents de regel

behalve 35 cents nagel

Bij dit nummer is een gratis Mengelwerk gevoegd, ten titel vaerende: *Jean Reveillere.*

Tarief van regten van in- en doorvoer.

De eerste Augustus is aanstaande, die onheilvoorspellende dag, waarop de nieuwe wet van in- en doorvoer in werking komen zal. Die dag, waarmede de ondergang van het nederlandsch fabriekwezen zal aanvangen. Echter zal die schok niet plotselings worden gevoeld, maar langzaam aan het hart der nijverheid knagen, tot dat eindelijk de arbeidende klas met hem in diepe armoede gedompeld zal zijn.

Die voor den nijverigen werksman met droefheid tegengestaarde dag, wordt zoo reikhalzend door den buitenlander met welgevallen te gemoet gezien; honderde fabrieken in België en Pruisen verlangen vurig den 1 Augustus 1845, waardoor zij met hun overtollig fabriekaat den nederlandschen grond zullen overstroomden.

Zeer dankbaar zijn zij voor onze slecht geplaatste toegenomtheid, die hen in de gelegenheid stelt, als door mindere lasten gedrukt en door de natuur meer bevoorregt dan wij, hun produkt ten bederf van ons zelve bijna vrij in te voeren.

Wij betalen enorme lasten en vinden geene bescherming voor onze nijverheid, sommige, bij het nieuwe tarief vastgestelde, zijn geene reële regten, daar deze per waarde en niet per gewigt geheven worden: de al of niet dengdelijkheid der aangifte kan door den ambtenaar alzo niet na worden gegaan.

Wanneer men nu een derde der wezenlijke waarde declareert van een artikel op f 6.00 per waarde getarifiëerd, dan zal men bijna niets meer behoeven te betalen: in tegendeel, per gewigt bepaald, wordt de fraude der aangifte onmogelijk, daar men dit dadelijk kan doen blijken.

Maar men heeft dit niet gewild; er moest eene fictie, een quasi beschermend stelsel voor de nijverheid worden daargesteld, om den zoogenaamden vrijen handel, waarvan men zich illusien voorstelt, te kunnen bevorderen.

Wie zal buitenlandsche fabriekgoederen hier te lande ter exportatie geschikt, komen zoeken, daar ieder rijk die ruimschoots in zijn eigen bezit?

De tijd is voorbij, toen Europa cijnsbaar aan was, iedere natie heeft zich geëmancipieerd; de vroegere wereldhand-

del van Amsterdam heeft zich over eenen geheel amttel van landen en steden verspreid.

De dagen zijn verdwenen, toen Amsterdam door de sluiting der Schelde, ten koste van Antwerpen, Gend en Brugge, zich van den alleenhandel had meester gemaakt en tot zulken prijs zou iedere stad groot kunnen worden.

Aldus heeft Amsterdam hare opkomst, hare grootheid niet aan den vrijen handel, maar aan monopolie te danken; waarom droomt men dan nog van in de toekomst die dagen, gevestigd op onrecht en onderdrukking van anderen terug te zullen zien. Die tijd is voorbij en kan niet anders, dan door verkrachting van volken terug verkregen worden.

Er behoort, en het wordt zeer verlangd, een handels-tractaat met België gesloten te worden, hetwelk uit een slecht geplaatsten afkeer tot dus verre schijnt te zijn verdraagd.

Waarom niet gewacht, om aan de Belgische industrie concessien te doen (gelijk nu bij het nieuwe tarief geschied is), tot dat zij aan te tekenen voor onzen handel en nijverheid gunstige bepalingen in hunne wetten opnemen?

Men heeft zich, tijdens de vereeniging met België, aanhoudend beklagd, te veel aan de nijverheid van dat land, ten koste der noordelijke provincien, te hebben opgeofferd. Waarom nu nog zoovele voordeelen aan hun fabriekaat toegestaan, in eenen tijd dat zij geen deel van dit rijk meer uitmaakt? terwijl daar hooge regten, welke op sommige artikelen viermaal hooger zijn, dan zij hier betalen, geheven worden, en aan onze industrie gelijke behandeling ontzegd wordt.

Het is eene gewaagde staatkunde, minder inkomend regt op goederen te stellen, dan een aangrenzende staat daarop heft; dit is in alle rijken een aangenomen systeem, en het is zeer gevaarlijk voor eenen kleinen staat, in tegenstrijd van dien, eene proef te durven nemen, zoo als de verdienstelijke vertegenwoordiger van Noord-Brabant, de heer MUTSAERS in zijne gehoudene redevoering klaarblijkelijk heeft aangetoond. Het is te betreuren, dat de overige Noord-Brabandsche afgevaardigden, met uitzondering van den heer DE JONG VAN BEEK EN DONK, hunne stemmen met Z. E. M. niet hebben vereenigd, om het onrecht, aan sommige takken van nationale nijverheid aangedaan, te wraken, opdat de fabriekstaat aan den vrijen han-

del niet zou worden opgeofferd, daar het hier het al of niet blijven bestaan van den fabriekwezen, en het belang van de schatkist uit, terwijl vele lasten, die op het consumptieve stelsel gegrond zijn, door hem het meest gedragen worden.

Het is waar: sommige artikelen zijn door genoegzame beschermregten bij het nieuwe tarief verzekerd; maar vele, die uit haren aard voor de maatschappij belangrijk zijn, werden verwaarloosd, die echter, door aan menigte handen brood te verschaffen begunstiging verdienden, en nu als verlaten tot armoede moeten vervallen en hunnen lasten troost alleen in de bedelaarsgestichten kunnen zoeken.

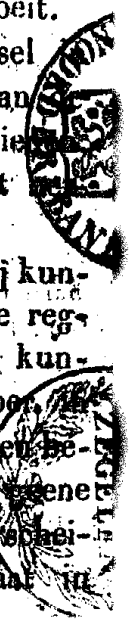
Sommige waren zijn op een derde van het tot heden geheven wordende inkomend-regt verminderd, en andere, welke veilig, zonder krenking van nationale industrie, hadden kunnen verminderd worden, daar deze geen inlands fabriekaat uitmaken, zijn op het oud regt behouden ofschoon zij tot grondstof van vele fabrieken hier te lande moeten verstrekken.

Daarbij is het ontegensprekelijk uit de engelsche en amerikaansche wetgeving beproeven, dat geene meerdere voordeelen aan de producten van den vreedeling moeten toegekend worden, als waarvan men bij invoer in zijn rijk geniet.

Dit was ook het gevoelen van den grooten staatsminister, CANNING, hetwelk nog in Engeland steeds wordt gevolgd. Men zal Engeland in het vak van handel toch niet als onervaren willen beschouwen, alwaar steeds 15, 20, 25, 30, ja 50 pCt., ingevolge het tarief van 24 april 1824, op goederen bij inkomen als beschermregt geheven worden; men ziet, in weerwil van dien, dat het zich van den grooten wereldhandel heeft meester gemaakt, en welke daar weeldrig bloeit.

De vrijhandel is een schoon stelsel theorie, maar eene utopie, om mij van woorden van den heer MUTSAERS te bedienen, zoo lang de aangrenzende rijken tot zelfde doel niet toegetreden zijn.

De Nederlandsche fabriekant, zal hij kunnen concurreren, moet tegen dezelfde regten bij den uitlander zijn product kunnen invoeren, als de laatste bij invoer in Nederland betaald; men zal niet willen beweren, dat de fabriekant hier te lande geene bescherming behoeft, hij, die sedert de scheiding van België eerst met zijn fabriekaat in

zijne geboorte is; hoe zal hij zonder deze, door zware belastingen gedrukt, tot duurdere levenswijze gehouden, de mededinging van den buitenlander kunnen staande houden, terwijl deze door hooge regten in zijn land beschermd en door premien bij uitvoer begunstigd wordt.

Wat zal het den verbruiker baten, wanneer hij genomen ook enkel artikelen 5 pCt. minder betaalt, - indien het kapitaal naar buiten gaat en dit land alzoo hierdoor 95 pCt. wordt verarmd?

In weêrwil tegen dergelijke motieven niets met grond anteroeren is, ook door geene voorstanders van den zoogenaamden vrijen handel door al hun geschrijf is geschied, en bij herhaling door de belaaghebbende fabriekanten ook in belang van den ongelukkigen werkman aan de leden van de Tweede Kamer zijn ingediend en voorgedragen, zoo zal nogtans de fatale slag eerstdaags beginnen, welke het leven der Nederlandsche nijverheid zal ondermijnen en vernietigen.

Gave de Hemel, dat onze dierbare Vorst, die het geluk zijner onderdanen zoozeer ter harte neemt, die geen onelyk dulden kan, nog bij tijds dit groote onheil af moge wenden: gebruik makende van zijn regt, bij artikel 2 der wet van 19 Junij 1845, staatsblad No. 28 bepaald; opdat die donkere wolken, welke ons bedreigen, in zegening verkceren, de blijde hoop van den fabrikman moge herleven, en hij de toekomst met genoegen en vreugde mag te gemoet gaan.

Dit is de vurige wensch en het verlangen van den schrijver. L.

GRIEKENLAND.

De ex-minister Mavrocordato en zijne partij houden nog niet op alles in te spannen, om onrust en partijwoede in hun vaderland te zaaien. Niet ontmoedigd door hunne reeds zoo dikwijls mislukte plannen, niet te vreden van nog laatstelijk, steeds door sir Lyons, den engelschen gezant en, na Mavrocordato, den grootsten vijand van het tegenwoordig bestuur, gerugsteund, openlijk de partij voor Turkije tegen hun eigen vaderland op te nemen, scheen tegen de helft van Julij een nieuw komplot beraamd te zijn. Gelukkig dat de heer Coletti, die tot nog toe al de vijandige aanvallen van Mavrocordato wist te verijdelen, op zijne hoede is, en geen de minste bezorgdheid voor de toekomst aan den dag legt. Ook tot het smeden van dit komplot had sir Lyons de behulpzame hnd geboden; zijn huis staat steeds open voor alle ontevreden; deze zijn altijd zeker er daad en raad te zullen vinden.

RUSLAND.

Het dagblad van den Senaat dat te St. Petersburg gedrukt wordt, bevat in dezelfde nummer van den 23 Junij eene keizerlijke ukase, strekkende om het getal der militaire graden en burgerlijke ambten te verkleinen, welke aan degenen die de zware bekleeden den *erflijken adeldom* aanbrenge. Eene beschikking van Peter den Grooten, door Catharina II bevestigd, bragt mede dat alle militairen, te rekenen van den eersten graad van officier en al de burgerlijke ambtenaren der acht eerste klassen zouden beschouwd worden, als den erflijken adeldom te bezitten. Het getal officieren en ambtenaren sedert dien tijd toegenomen zijnde, in dezelfde evenredigheid, als het grondgebied en de bevolking, oordeelt de czaar dat er te veel edelen zijn en be-

perkt, zonder terugwerkende kracht, het verkrijgen van den adeldom tot den graad van majoor en de burgerlijke bedieningen, met dien graad in verband staande; zieh echter voorbehoudende, om van deze bepalingen af te wijken, ten behoeve van personen die zien door groote diensten zouden onderscheiden. In een woord het keizerlijk welbehagen is in de plaats gesteld van de vaste bepalingen, door de voorzaten van Z. M. aangewezen, tot de toelating in eenen stand, waaraan groote voorzaten verbanden zijn.

POLEN.

WARSCHAU, 11 Julij. Het derde deel der joodsche *conscrips* heeft zich aan de laatste ligting onttrokken, waartoe zij geroepen waren, krachtens eene ukase, welke onder dit opzigt de russische en poolsehe joden gelijk stelde met uit de andere ingezetenen van het keizerrijk en het koninkrijk en huu de bevoegdheid ontnam, om zich van de krijgsmacht vrij te koopen. Bij die gelegenheid heeft het gouvernement al de inwoners van het koninkrijk, onder de zwaarste straffen aangemaand, aan de achterblijvers geene schuiltplaats te verleenen.

Het ontwerp om de stad Kalisch, op de grenzen van Pruisen, te versterken, zoo dikwijls te sprake gebragt en weder opgegeven, op de vertoogen van Pruisen, die in dezelfs uitvoering eene geheime gedachte van vijandelijkheden beschouwde, is opnieuw door het russisch gouvernement opgevat. Men zegt dat de keizer bepaaldelijk tot het aanleggen dier steekte besloten heeft, welke alzoo de zeede in het koninkrijk Polen zijn zal. Er behoort evenwel meer dan fort en om het volk van Boleslas, Kasimir en Sobieski te regeren.

ZWEDEN.

De laatste tijdingen uit Stookholm melden ons, dat het werk van onverdraagzaamheid en onregt, tegen den schilder Nilson aangavangen, voltooid is. Het hoog gerechtshof van het koninkrijk heeft het vonnis der regtbank bekrachtigd, waarbij Nilson tot eeuwigdurende verbanning veroordeeld is, omdat hij het catholijk geloof onthelst heeft. Leve de protestantsche verdraagzaamheid!

ZWITSERLAND.

Men schrijft uit Lucern, dat de heer Lau, van Ebersoll, in het land bekend als den grootsten steun der catholijken, en den rijksten en invloedhebbenden man van het canton, in den nacht van den 19 op 20 Julij, in zynen slaap, door een pistoolschot, dat hem in het hart trof, gedood is. De moordenaar is nog niet ontdekt. De politie heeft 6000 franken uitgelooft aan dengenen, die hem aan het gerecht zou overleveren.

De ongelukkige werd aan de zijde van zijne echtgenoot getroffen. Het ontbreekt niet aan gronden, om die vandaad aan het radicale fanatisme toe te schrijven. Een radicaal blad weet geen anderen grond tot afwering van het verwijt te vinden, dan de bespottelijke bewering dat de edele man zich zelve van het leven beroofd heeft. Het *Lucerner staatsblad*, met een rouwrand omgeven, begint het bericht dezer onzeretelijke omstandigheid, met de woorden: Lau, onze vader, is verzoord!

De verbittering is ten top punt door het gehele kanton van Lucern. Te Buswil, Hoehdorf en Hiltskireh heeft de mezigte de kerkdienst verlaten onder het wren van kreten van wraak, en bedreigingen tegen de vrijden. De gansche bevolking heeft zich in tootsen naar Ebersoll begeven om bij de ter aarde bestelling van het slachtoffer tegenwoordig te zijn. De hoofden der radicalen te Lucern hebben de stad moeten verlaten, om aan de volkwroede te ontkomen. Er hebben onderscheidene arrestaties plaats gehad.

In de zitting van den landdag is geen woord over deze vreeselijken gebeurtenis gesproken. Men heeft liever geene wisselreden willen aanhangen over eene zaak welke op eens andere plaats zal uitgemaakt worden.

— De burgeroorlog staat weder voor de deur, indien bij den lauddag de gematigdheid niet de bovenhand verkrijgt. Daarbij wordt het ongelukkig land derlijk gesteerd door de onrustigen voortgang van het communisme onder de volksklassen. De protestanten zelve verontmoeten zich evenzeer als de catholijken.

HANNOVER.

Het laatste nummer van het Staatsblad behelst een besluit, krachtens hetwelk het aan de catholijke studenten der theologie verboden is, eenige school buiten Duitschland te bezoeken, zonder vooraaf bekomene magtiging van het gouvernement. De jongelingen, die dit gebod mogten overtreden, zullen niet tot eenige bediening of heeraarsambt kunnen toegelaten worden, en ook niet worden gerekend onder de leden van de geestelijkheid der hanoversche bisdommen. Vele catholijke jongelingen, inzonderheid uit het bisdom Hildesheim, gingen vroeger huane studien te Rome verzorgen.

PRUISSEN.

Uit Berlijn verneemt men het vertrek van den heer Bulow en het in bezit nemen der portefeuille van buitenlandsche zaken door den generaal Canitz, voor zoolang de titularis afwezig zal zijn. Maar hoe lang die afwezigheid duren zal, welke hare oorzaak is, op het oogenblik, waarop eene staatkundige bijeenkomst van het hoogste belang moet plaats hebben, bij gelegenheid van het verblijf van de koningin van Engeland aan den Binnengever, dit alles kan niemand verklaren. Men meent echter te weten dat afgevaardigden uit Frankrijk en Rusland zich zullen komen voegen bij de ministers van Engeland, Oostenrijk en Pruisen, die bij de bijeenkomst van Koningin Victoria en koning Frederik Wilhelm tegenwoordig zullen zijn. Het Oostenrijksche hof zendt nog daarschoven den aartshertog Frederik, om de jonge koningin te verwelkomen ter gelegenheid harer verschijning op duitschen bodem.

ENGLAND.

In de beraadslaging, welke den 9 Julij, in het Lagerhuis plaats had over de catholijke *relief-bill*, heeft de heer Sheil, van de jesuiten sprekende, gezegd dat hij zich niet, in dat verzoekende ear van den dag, bezig zou houden met de verdiensten van dat genootschap op te sommen. Hij slacht dat dezelfde diensten aan de beschaving bevoeren sedert lang erkend waren. *Quae regio in terminis*, zeide hij, *nostris non plena laboris?* (Welke landstreek op aarde, draagt niet de sporen van onzen arbeid?) Ziedaar hinnen leus. Alle klimaten en alle eeuwen hebben in hunne weldaden deel gehad, of schoon het even waar is, dat zij niemus 40,000 bunders land bevoeren, even als de protestantsche zeedelingen van Nieuw-Zeeland (toejuiching); wat hem betroef, hij was door de jesuiten opgevoed en kon verzekeren, dat hij nimmer uit hunnen mond een gevoelen vernomen had, dat niet strookte met de godsvrucht, de vaderlandsliefde, de menscheit en de edelmoedigheid. Hij nam dan die gelegenheid te haat, om zijne nederige hulde te brengen aan de diensten, welke dit genootschap aan het menschedom bewezen had; en hij vermeende dat het eene weldaad voor Ierland zou zijn, indien de catholijke jeugd van den burgerstand (gentry) aan dezelfs zorgen werd toevertrouwd. Hij tartte een elk, wie het zijn mocht, uit, een enkel werk van de jesuitische pers af te wipen, van te wijzen, waarin een gevoelen of eene stelling voorkam, welke niet met den waven geest des christendoms strookte.

— Het Hoogerhuis heeft het wetsontwerp omtrent het hooger onderwijs in Ierland bepaaldelijk aangenomen.

— In het Lagerhuis is eene resolutie van den heer Buller, betrekkelijk de aangelegenheden van Nieuw-Zeeland, verworpen. Dezelve luidde aldus: De Kamer ziet met spijt en beduchtheid den staat van zaken in Nieuw Zeeland; en die gevoelen worden

nog versterkt door het vobruisige dat geene enkele wijziging zal gebragt worden in de staatkunde, welke zulke droevige uitkomsten heeft opgeleverd.

— Het oude Augustijner klooster te Kappelberg, een der oudste gedenkteekenen der middeleeuwen, zal ingarigt worden voor een seminarie, ten behoeve der Engelsche kerk onder de bescherming en het onmiddellijk toezigt van den priyaat van Engeland.

— Eene nieuwe secte is in het land van Galles opgestaan. Zekere Prince, bedienaar der Engelsche kerk, doorloopt de voornaamste steden van Glamorganshire en Carmathenshire, enz. tweede komst van den Zaligmaker, welke binnen weinige weken zal plaats hebben, aankondigende. Hij wordt door vier personen, die even als hij, de wijding ontvangen hebben, vergezeld. De drie eersten dier nieuwe predikers zijn in het huwelijk getreden met drie rijke zusters uit Brighton, welke zij tot hunne leer hadden overgehaald.

— Men heeft hier tijdingen uit Buenos-Ayres van den 18 Mei. Tot op dien dag hield de heer Gore-Oaseley geregelde bijeenkomsten met den heer Arana, minister van buitenlandsche zaken van Rosas, maar er was nog niets uitgelekt omtrent het resultaat der onderhandelingen.

IRLAND.

DUBLIN 19 Julij. De onderkoning van Ierland heeft gisteren eene proclamatie uitgevaardigd waarbij verklaard wordt dat het graafschap Cavan in staat van opstand is en eene vermeerdering van politie-magt yordert. Eene tweede proclamatie behelst dezelfde verklaring omtrent eenige districten van het graafschap Leitrim.

Van den 21 Julij. In de wekelijksche bijeenkomst van het repeal-genootschap welke heden plaats had, heeft O'Connell een lange redevoering gehouden over Ierland's toestand. Niets is minder waar, zegt de redenaar, dan de hevering dat de herroepings-beweging gesmoord is; men zal daarvan het bewijs vinden in twee meetings, waarbij ik, in de aanstaande week, het genoegen zal hebben tegenwoordig te zijn, en waarbij ik hoop mij in het midden te zullen bevinden van meer dan 150,000 toebehoorders. Indien het gouvernement wil doen gelooven, dat er geen Ierland meer is, zullen wij, om het te herinneren dat er nog een is, het bedienen met twee monster-meetings in de maand.

O'Connell heeft gesindigd met te verklaren, dat hij, bij den aanvang der volgende zitting van het parlement, veertien wetontwerpen aan de goedkeuring van het Lagerhuis zal onderwerpen, strekkende tot de zedelijke en stoffelijke verbetering van Ierland's toestand. De voornaamste dier ontwerpen zijn, het verleenen aan de koningin van de bevoegdheid om het Iersche parlement bijeen te roepen; de volmaakte gelijkheid aller christelijke geloofsbelijdenissen en het voorkomen dat immer de eene de bovenhand over de andere hebbe; het voorstellen eener taxa van 20 pct., waarmede het absentienus zal getroffen worden. (Men weet de meeste Iersche lapdancers in Engeland hun verblijf houden)

SPANJE.

De voorgewende aanspraak van den Infant don Enrique op de hand der koningin, scheen de goedkeuring te moeten wegdragen, niet alleen van de constitutionele maar ook van de progressistische drukpers; de redacteurs evenwel der dagbladen van de laatste opinie, zijn bijeengekomen om zich te verstaan omtrent de houding, die zij, ter zake van dit ontworpen huwelijk, zouden aannemen, en hebben besloten te wachten (*esperar*), niettemin den graaf van Montemilán en den graaf Trepani bij namen uitlopende. Zij zullen zich aansluiten aan den president die de instellingen des lands zal kunnen handhaven en de beslissende vergadering der hervormingen, door de omsienteling xeroverd, verzekeren.

— Wij hebben reeds gezegd dat de oppositie tegen het laatste ministersle deucht veel van hare hevigheid verloren heeft. Heden vinden wij eene onvoorwaardelijke verleding van hetzelfde in de *Constitucion*, die als tolk doorgaat van de denkingen van den markies de Xiluma en de baron de Bleas. Dit dagblad verklaart, dat in de tegenwoordigen toestand der zaken en der getuigen, de jury eene onregelmatigheid is, welke niet langer kan blijven bestaan.

— Omtrent den opstand van Taragone, in onze latere berigten van het vorig nummer medegedeeld, kunnen wij nog melden dat dezelve ter gelegenheid der *quinta*, of ligting van één man op de vijf voor de militie, heeft plaats gehad den 14 Julij. Reeds des morgens hebben de jongelingen, die op de militielijsten gebragt waren, zich in benden door de stad verspreid, zonder echter het minste inzicht om de rust te storen aan den dag te leggen.

— Ten elf ure des avonds namen echter de zedelen eenen anderen keer. Oproerige knotten werden gehoord onder de verzamelingen, die zich met messen en stokken wapenden. De regering die op hare hoede was, na te vergeefs de oproerlingen aangevaard te hebben, uit een te gaan diel op hoo vuren, en twee mannen, de een gedood, de andere gekwetst, bleven op de plaats liggen.

Deze beweging is de eenige welke de rust, die door geheel Katalonië heerscht, bedreigd heeft. De overgeblevenen der oproerige benden, die geweigerd hebben van de amnestie gebruik te maken, doelen door het gebergte en trachten de grenzen over te steken, om naar Frankrijk te vlieden.

— Volgens den *Catholico* zijn de tijdingen omtrent de kerkelijke onderhandelingen tusschen den H. Stoel en de spaansche regering ver van geraststellende. Men spreekt zelfs van tamelijk hard klinkende nota's door het spaansch ministerie, aan deszelfs vertegenwoordiger te Rome overgezonden.

Hetgeen zeker, en zeer gewichtig is, is dat het spaansche gouvernement het *esquatur* geweigerd heeft aan de brieven door den H. Stoel verleend, ten voordeele van de aartsbisdommen van Taragone, Pampeluna en St. Jago, en betrekkelijk de benoeming van beheerders der openstaande zetels of die beroofd zijn van wettige capitulaire vicarissen.

— De *Heraldo*, *Tiempo* en *Globe* alle progressistische dagbladen, keuren de reis der koningin naar de Baskische gewesten af. De *Heraldo* hoopt nog, dat de koningin regstreeks naar Madrid zal terugkeren.

— De te Inguatado, Taragone en Reuss verslagene opstandelingen hebben eene nieuwe poging beproefd te Vall. Den 15 dezer door de troepen der koningin, onder aanvoering der kolonels Aguiló en Los Rios aangevallen, hebben zij de stad geruimd, vijf dooden en twintig gekwetsten achterlatende.

In den avond van den 15 hebben eenige onberadenen het beproefd de rust storen te Olot, fabriekstad van de provincie Girona. De commandant heeft hen op de vlugt gedreven en de dangevuchte burgerwacht heeft de rust geheel hersteld. De opstandelingen zijn tot Tortella nagejaagd geworden.

FRANKRIJK.

PARIS 23 Julij. Het standbeeld te paard van den hertog van Orleans heeft gisteren de werkplaats van den heer Soyé verlaten. Heden namiddag ten vier ure, zal het op het plein van de Louvre aankomen. Het weegt 10,000 kilogr. (Ned. ponden).

De prins is voorgesteld in het uniform van luitenant-generaal met het eorden van het Legioen van eer. Hij schijnt eene revue te houden en met den degen eer te bewijzen aan het vaandel van het regiment, hetwelk hij voorbij rijdt. Het paard gaat stapvoets.

Gedurende den overtocht overlaadden een aantal burgers, vrouwen en kinderen het standbeeld met bloemen en kransen.

— De hertog van Montpensier, zoon des konings, is den 20 Junij te Alexandria aangekomen; en het alderbehoefing door den onderkoning ontvangen.

— De prins Napoléon Bonaparte, zoon van Jerome, die zich sedert twee maanden te Parijs bevindt, heeft aan het gouvernement verzoef gevraagd een bezoek te gaan afleggen bij zijnen te Ham gevingen heef, de prins Louis. Zulks is hem geweigerd.

— Mgr. de bisschop van Chartres, heeft eenen brief aan de *Univers* medegedeeld, waarin hij de zaak der Jezuïten van naderbij beschouwt. De ijverige kerkvoogd bewijst dat de vijanden van het catholischisme niet te veel reden hebben, zich over de uitkomst dier zaak te verblijden, en dat de diepe verslagenheid der Catholijken plaats behoorde te maken voor een diep medelijden.

— Volgens eenen brief uit Rome, zou don Carlos de koning van Spanje te Madrid, de koningin-moeder en Isabella II van alle verbindingen met don Carlos terug te houden.

— De heer Bresson, ambassadeur van Frankrijk te Madrid, moet den 30 dezer naar Spanje terugkeren. Hij zal tegenwoordig zijn bij de bijeenkomst te Bilbao tusschen den hertog en de hertogin van Nemours met koningin Isabella II en Maria Christina.

Men verzekert dat het voornaamste doel van de reis des hertogs van Nemours naar Spanje is, de koningin-moeder en Isabella II van alle verbindingen met don Carlos terug te houden.

— De *Esperance* van Nancy, spreekt van een wanbedrijf, hetwelk de pligt der autoriteiten haar voorgeschijft, ten spoedigste tegen te gaan. Uit de vermelderde gorden van het departement, schijnt dat blad, ontvangen wij brieven van achtigwaardige menschen, die ons den vernieuwden ijver afschilderen, waarmede de rondveating van slechte boeken plaats heeft. De rondvaters doorkruisen al onze dorpen, kloppen aan de deuren der landhuizen, en de boeren door den lagen prijs uitgelokt, koopn gretig vuile en zedeloze boeken, welke verborgen venijn, dat onder ander eenen verleidelijken titel verborgen is, zij niet kennen. De gynaarvolle gelastigden dier verspreiding weten zelfs die boeken door godvreezende personen te doen aannemen, die denken godsdienstige boeken gekocht te hebben, en dezelve met vertrouwen hunne kinderen ter hand te stellen.

De eerste uitwerking eener zedeloze lezing zegt de *Esperance*, is de verbeelding te bederven, daarna is niet veel tijds noodig om het bederf van het hoofd tot het hart te doen overgaan.

— De *Phare des Pyrénées* van den 20 Julij meldt, dat de bey van Tripoli den oorlog verklaard heeft aan dieu van Tunis. De vijandelijkheden zonder aangevangen zijn op denzelfden dag, waarop de bey van Tunis de verklaring van zijnen vijand ontvangen heeft. Om al het gewigt dezer tijding naar waarde te schatten, moeten noodwendig nadere bijzonderheden ingewacht worden. Welket hier de correspondent van de *France* bericht heeft over de ontzetting der turksche troepen, welke wij reeds vermeld hebben.

BELGIE.

Te Antwerpen zijn den 25 Julij eenige zakken rogge van den nieuwen oogst ter markt gebragt. De kwaliteit van het graan is voortreffelijk.

— In de *Tribune* van Luik leest men: Men is op onze akkers begonnen met de rogge te maaijen. De ernstige bezertheid welke een even langdurige als strenge winter verwekt had, is geheel verdwenen. De oogst is voortreffelijk. De aren zijn zeer vol en het stroo overvloedig. De tarwe en de aardappelen beloven een even voordeeligen oogst. Wat de fourragie betreft, het eerste hooi is van eene voortreffelijke kwaliteit en het tweede zal het eerste nog overtreffen. De haver staat overal naar wensch, vooral in Luxemburg, waar dezelve in overvloed geteeld wordt. Naar alle waarschijnlijkheid zal dit jaar gerangschikt mogen worden onder de voorspoedigste, welke wij sedert de revolutie genoten hebben.

NEDERLAND.

Z. M. de Koning is den 24 ten half drie ure te Woolwich aangekomen. H. D. is bij de ontschepping ontvanger door den graaf Raddington den admiraal Cockburn en den vice-admiraal Gage, den heer baron Dedel en een aantal andere autoriteiten. De koning is onmiddellijk in een hofkoets naar Londen vertrokken en even na drie uren aan het Miraris-Hotel aangekomen. Z. M. heeft bij den heer Dedel het middagmaal gebruikt.

Den 25 is Z. M. naar het eiland Wight vertrokken, om er koningin Victoria te bezoeken.

De koning zal gedurende zijn verblijf op het eiland, zijn intrek nemen op Norris Castle, hetwelk de koningin daartoe heeft bestemd en waar toebereidselen waren gemaakt tot de ontvangst van Z. M. en H. D. gevolg. Z. M. had zijn voornemen reeds te kennen gegeven om den volgende dag naar Londen terug te keeren. H. D. zou Vrijdag avond bij H. M. de Koningin dineren.

De heer Cornelissen, door de Provinciale Staten van Overijssel afgevaardigd, de Eerste Kamer der Staten-Generaal benoemd, heeft deze benoeming niet aangenomen.

Binnen 14 dagen zullen in Noord-Brabant eenige menschen verschijnen, met het oogmerk om zoogenaamde bijbels te venten voor 25 centen; des noods gratis.

Om den cenvoudigen, zoo mogelijk te verschalken, wil men die bijbels doen doorgaan voor Roomsche Epistel- en Evangelie-Boeken, en toont ten bewijze daarvan, aan, dat zij te Brussel in het Vlaamsch gedrukt en met eene Leuvense goedkeuring voorzien zijn.

Een man, met een bril op — Dordtschen tongval — rijzige gestalte en donker bruin krullend haar heeft het in deze bedriegerij al tamelijk ver gebracht. Katholijken! zij wordt voor van B. ... soorten gewaarschuwd. — herinnert u den wolf in een schapenvacht.

Van alle zijden der Meijrije en verder gedeelte der provincie verriepen men, dat de oogst allergezegendst staat; op sommige plaatsen is men reeds bezig het koren te maaijen; de boekweit staat buitengewoon goed. Wat den aardappel betreft, deze stond zeer schoon bloeiend, doch heeft sedert een paar dagen een treurig aanzien gekregen. In de omstreken der Maas, aan de Geldersche zijde, als ook in het land van Heusden, is het loof geheel waart geworden. De landman schrijft dit toe aan de buitengewone hitte die wij hebben gehad.

Uit de provincie Gelderland wordt geschreven, dat aldaar in sommige gewesten, de te veld staande, zoo wel vroege als late aardappelen, op de meeste akkers een snel voortgaand bederf of verrotting ondervinden. Hetgeen over het algemeen groote bekommring baart. De landman, die heden niets aan zijn akker bespeurt; staat den volgenden dag, menigeen zelfs reeds eenige uren later, bedrukt, dat ook hij in dezelfde ramp deelt. Terwijl de oorzaak daarvan voor hem nog steeds onroepdel is. Men wil dit bederf ook op sommige akkers in het koren hebben waargenomen.

Zondag 13 Julij heeft het engelsch stoomschip Polyphemus van Marseille naar Malta koers zettende, een fransche brik, de Charles Augustus van 150 ton met lijnzaad beladen, overzeefd en letterlijk in tweeën doorgesneden. De eekvraadje uit elf man bestaande, heeft zich gelukkig kunnen redden. Het schip meldt een den officiers van den Polyphemus, is gezonken gelijken steen die in zee werd geworpen. Er ontbrak slechts vinnig aan of wij hadden hetzelfde lot ondervonden.

Het ongeluk heeft, zegt men, plaats gehad in de nabijheid van het eiland Saint Pierre. Het woei vrij hevig uit het noordoosten, en in weerwil der verrijging, veroorzaakt door het redden van de eekvraadje van het verongelukkete schip en door de averij door de Polyphemus geleden, heeft hij zo snel dat hij binnen de 66 uren Malta had bereikt.

In den Précurseur d'Anvers leest men — Men weet dat de nederlandsche regering een gedenkteeken laat oprigten voor den vermaanden schilder Jordaens. Hetzelve wordt in de gemeente Putten (Noord-Brabant) daargesteld, alwaar men onlangs eenen grafzerk ontdekte, waaruit blijkt dat die kunstenaar aldaar begraven ligt. De aanwijding zal in de maand Augustus of uiterlijk September plaats hebben; wij zullen dan uigten dag nader bekend maken. Ons doel voor hetzelve is, de aandacht der kunstbeoefenaars op deze aanstaande gebeurtenis te vestigen; want het is noodzakelijk dat de vlaamsche school vestigen woerdig worde; want neer het geldt, om het aandenken te verrijgen van

den vriend en wedijveraar van Rubens, van een van Antwerpen's kinderen. Jacob Jordaens, werd in 1594 in onze stad geboren en stierf at in 1678. Zijn eerste leermeester was Adam van Oort, wiens dochter hij, nog zeer jong zijnde, tot vrouw verkreeg. In de compositien van grooten omvang is Jordaens wellicht, na Rubens, de vermaardste schilder der Vlaamsche school geweest.

De Hamburger Correspondent schrijft, door de volgende tijding met zijn lezers den draak te steken: «Er loopt te Rome een gerucht, dat eenen onbeschrijflijken indruk heeft te weeg gebracht; bij gelegenheid der drie honderdste verjaardag van de kerkvergadering van Trente, welke dit jaar gevierd zal worden, zal er, naar men zegt, eene pauselijke hul worden uitgevaardigd, waarbij de ongehuwde staat der priesters zal afgeschaft worden. Wij geven deze tijding niet als officieel, maar zij is ons geworden uit eene bron, welke alle vertrouwen verdient. De verdrijving der Jesuiten uit Frankrijk, onder toestemming van den H. Vader, bewijst dat men te Rome veel verdragzamer dan immer te Beken geworden is.» Kan de atheïd en onbeschaamdheid verder gedreven worden? Het Journal de la Haye, waaruit wij dit artikel van den Correspondent ontleenen, neemt hetzelfde echter met den meesten ernst over, er slechts bijvoegende, dat hij de verantwoordelijkheid (nopens de waarheid) op het genoemd blad laat berusten.

LEIDEN, 24 Julij. Met groote bevreemding lezen wij in de Vlistingsche Courant van den 23 dezer, dat door HH. studenten der Leidache Hoogeschool in de afgelopen week aan den hoogleeraar Thorbecke eene serenade gebracht is, tot hulding van 's mans staatkundige verdiensten. Wij verzekeren bij deze gelegenheid, dat daarvan niets hoegenaamd is voorgevallen. Vooral gedurende de vacatie der hoogeschool zot daartoe in allen gevalle de gelegenheid afgesneden zijn geweest, daar er zich gedurende de maanden Julij en Augustus op zijn hoogst twintig studenten te Leyden bevinden. Daarenboven, toen eene herziening der grondwet ook door den hoogleeraar Thorbecke werd voorgesteld, is door eenige jonge lieden een voorstel gedaan, om aan zijn hooggek hiervoorene serenade te brengen, doch dit voorstel is afgestemd, daar men begreep, dat de hoogachting, die elk reggeaard student aan den waardigen volksvertegenwoordiger thodrig, geens uiterlijke teekenen van hevestiging behoefde. (Handelsbl.)

LAATRE BERIGTEN.

De tekst van de overeenkomst tusschen de Drusen en de Maronieten gesloten, is thans bekend. Onder den invloed van Engeland opgesteld, offert dezelve de Maronieten geheel aan hunne wreede vijanden op. Niet alleen wordt daarin, tegen alle bewijzen in, het ongelijk op de Maronieten geschoven, maar zij worden nog buiten de mogelijkheid gesteld, om zich tegen nieuwe aanvallen te kunnen verdedigen.

Dit Malta heeft men van den 11 Julij zeer ont rustende berigten uit Albaue en het land van Montenegro. Op het gerucht dat de moedbedru van Syrie het gevolg waren van een door de Porte vastgesteld plan, is er eene algemeene beweging ontstaan, en het schijnt dat de turksche troepen door de opstandelingen van Jakowa verslagen zijn. Men zegt, dat de turksche opperbevelhobbers zeer verschrikt waren, toen zij zagen, dat het grieksche kruis door de oproerlingen opgestoken was.

De Eco del Commercio zegt dat de Koningin den markies van Villuma en den baron de Meer bij zich geroepen hebbende, de generaal Narvaez zijn ontslag genonten. Het Goemaal der Madridsche bladen heeft dit bericht overgenomen, dat overigens geheel ongegrond schijnt.

De moord van den heer Ley heeft eenen ontzettenden indruk in Lucerne en door geheel Zwitserland verwekt. Ofschon de dader nog niet bekend is, wordt dezelve onbewimpeld het radicalisme ten laste gelegd. De taal der dagbladen, is ten toppunt van verwoering. De toekomst is duster. Reeds is uit meer dan eenten mond de eed van wraak uitgegans. Het Lucerner dagblad; volgens duidelijke narigten zijn nog eenige andere onzer leidsmannen aan den radicalisme ook blootgesteld. Maar indien zij vallen onder het wapen des bhfarigen, die des nachts en in zijnen slaap een ongewoond slagtoffer zijn, ook zij zullen gewroken worden. Honderd hooft en in wiste der verheijlijke handlangers, die Zwitserland ontvoeren, zullen voor hunne misdaden hoortan worden. Het volk wil zijn geboorteland van die kannibalen zuiveren.

Advertentien.

De Gekwalificeerde COLLECTEUR OF ONTVANGER W. A. W. van der Borch te 's Bosch. Adverteert dat in zijn Collectie is gevallen op het NEELE OBTIENELE OF OP Prijs van f 25,000 OP N. 6297.

Bij J. Hagens alhier is wederom in de 3de Klasse der 196ste LOTERIE onder de handtekening van den Heer HARTOGENSIS te 's Bosch, de volgende Prijs van f 25,000 gevallen op N. 6297. Bij dezelfde voor de volgende Klassen: HOOFT en Gedeelten van LOTEN tusschen Prijs Courant te bekomen.

Bij M. G. Schalk te Breda is wederom gevallen in de 1ste Klasse de thans trekkende 100ste LOTERIE, N. 6297 de hoogste prijs van f 25,000 onder de handtekening van den Heer HARTOGENSIS van 's Bosch.

DOMEIN-GOEDEREN.

ARRONDISSEMENTS DIRECTIE DER DIRECTIE BELASTINGEN TE ROTTERDAM.

De Ontvanger der Domeinen te Rotterdam zal, als daartoe gemagtigd, alhier onder voorzitting van den Heer Arrondissementsdirecteur der Indirecte Belastingen aldaar, overstaan van den Notaris F. J. M. RITS, op Maandag den 11 Augustus 1845, des namiddags ten 10 ure, in het Logement der Vergulde Roskahn te Grape, in het openbaar bij Ophod en Afschij zonder tusschenpauze Vaste Domeinen Vaste Goederen, gelegen in de Kadtonn Grape en Boomeer, weder omschreven in de Catalogus N. 12, verkrijgbaar voor den prijs van 15 Centen ten Kantore van de Ontvangers der Domeinen te 's Hertogenbosch, en te Rotterdam, van de Ontvangers der Registratie te Breda, Boomeer, Grave en Oss, almede bij de Ontvangers der Domeinen of der Registratie in de Hoofplaatsen der Provincien Noord- en Zuidholland, Utrecht, Overijssel en Limburg.

Belangrijk Berigt.

Op verzoek van den Hoog Wel Geb. Heer Ridder DE BONGHE, zal de Notaris GUILLEN, residierende te Roermond, op Zaterdag den 9 Augustus 1845, des namiddags om 5 ure, op de Beurs te Roermond, publiek, onder een voordelinge conditien verkoopen:

Een zeer schoon en geheel nieuw gebouwd HUIS, gelegen te Roermond in de Steeg, een prachtig Gebouw dient thans tot Bisschopelijk Paleis; bewoond door Zijne Doorluchtige Hoogheid Monseigneur PAREDIS, Bisschop van Mirena en Apostolisch Vicaris van Limburg, vroeger van het de woning van den District- en Militie Commissaris te Roermond; hetzelve omvat, behalve de wel ingerichte Huizing, een Gadering voor de Kantoren, baneyens, Kamers, Sappeelingen en Waschplaats, in twee vleugels van het Gebouw gescheiden, omme eenen schoonen grooten Tuin, beplant met beste Fruitbomen, eenen Koudes eyde Pomp, te de Keuken en een op de Plants, Regenput, enz. Tot nadere milichtingen zich in persoon of met franco brieven te wenden aan gezegden Notaris GUILLEN.

Beurs van Amsterdam, Zaterdag 26 Julij, de vierde, W. S. 27 p. 681. G. S. 3 p. 154. Handel 164 1/2 155, 164. Rijn-Spoorweg 114. Nieuwe Rijk 120. 130. 120. D. 110. p. 27. 1. Spanje 110. 1. 29. Peru 21. 22. 21. Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY.